

Trả lời phỏng vấn Báo Người lao động – PV Huỳnh Như

Gửi Bà Thanh Nguyễn:

1. Xin bà hãy nhận định về xu hướng “Nhảy việc để có cơ hội tiến thân” hiện nay, đặc biệt là đối với nhóm lao động trẻ thuộc thế hệ Gen Z?
2. Trên thực tế nhiều người đã nhảy việc thành công, cũng không ít người đã đối diện với khó khăn, thậm chí thất vọng nặng nề. Xin bà hãy phân tích những thuận lợi & khó khăn của xu hướng này.
3. Nhiều người cho rằng “Nhảy việc: Cơ hội có, khó khăn cũng nhiều”. Vậy theo bà, người lao động cần chuẩn bị những gì để dù ở bất cứ vị trí nào cũng đều có thể phát triển bản thân và xây dựng sự nghiệp vững vàng?

1. Xin bà hãy nhận định về xu hướng “Nhảy việc để có cơ hội tiến thân” hiện nay, đặc biệt là đối với nhóm lao động trẻ thuộc thế hệ Gen Z?

“Nhảy việc” không còn là hiện tượng mới mẻ trong thị trường lao động hiện đại, với thế hệ Gen Z, xu hướng này có phần mạnh mẽ hơn. Theo khảo sát của Anphabe trong những năm gần đây, thời gian trung bình gắn bó với công ty của Gen Z chỉ từ **1 – 2 năm**, bằng một nửa so với thế hệ Gen Y là **1.8 - 4.4 năm**.

- Thứ nhất, Gen Z đặt yêu cầu cao khi lựa chọn môi trường làm việc, trong đó **THU NHẬP** được cho là một trong những nguyên nhân hàng đầu. Các bạn trẻ thời nay đặt mục tiêu thu nhập cao hơn đáng kể so với các thế hệ trước đó. Các kết quả khảo sát từ Anphabe từ năm 2019 cho đến nay đã cho thấy một xu hướng gia tăng trong kỳ vọng về mức lương của Gen Z đối với công việc đầu tiên, tăng từ **8.1 triệu đồng** mỗi tháng năm 2019, lên đến **9.2 triệu đồng** mỗi tháng vào năm 2023. Tuy nhiên, rất ít người có thể đạt được mức lương này ngay sau khi tốt nghiệp. Bên cạnh đó, môi trường làm việc và đồng nghiệp cũng là những yếu tố quan trọng đối với Gen Z. Theo khảo sát mới nhất của Anphabe, **hơn 70%** Gen Z mong muốn làm việc trong một môi trường năng động và vui vẻ; nơi họ có thể cân bằng giữa công việc và cuộc sống cá nhân, đồng thời phát huy được các giá trị xã hội và sự linh hoạt của mình. Điều này thúc đẩy họ thay đổi công việc thường xuyên hơn để tìm kiếm những điều kiện tốt nhất cho sự nghiệp của mình.
- Thế hệ Gen Z cũng rất **tự do trong hành động, thích có nhiều trải nghiệm và cơ hội học hỏi**, thăng tiến. Họ không chỉ tìm kiếm một công việc với mức lương hấp dẫn mà còn muốn làm việc trong một môi trường nơi họ cảm thấy được trân trọng, phát triển kỹ năng và mở rộng các mối quan hệ mới. Quan điểm của Gen Z về sự nghiệp ngày nay không còn giới hạn trong khuôn khổ "một công việc suốt đời" mà thay vào đó, họ xem “nhảy việc” như một bước đệm quan trọng để phát triển bản thân và tiến xa hơn trong sự nghiệp.
- Ngoài ra, Gen Z là thế hệ lớn lên trong kỷ nguyên số nên có **khả năng nắm bắt thông tin, lợi thế trong tư duy đổi mới và dễ dàng thích nghi với thay đổi**, Gen Z không ngại nhảy việc nếu môi trường hiện tại không còn phù hợp với mục tiêu nghề nghiệp hoặc không thể đáp ứng những kỳ vọng về sự phát triển bản thân. Với sự phát triển mạnh mẽ của mạng xã hội và các nền tảng trực tuyến như hiện nay, Gen Z có nhiều cơ hội tiếp cận thông tin về các vị trí tuyển dụng và các công ty khác nhau hơn so với các thế hệ trước. Điều này giúp họ dễ dàng so sánh điều kiện làm việc, cơ hội phát triển nghề nghiệp và chọn lựa môi trường làm việc lý tưởng phù hợp với giá trị và kỳ vọng của bản thân.

Tuy nhiên, “nhảy việc” không phải lúc nào cũng mang lại “cơ hội tiến thân”. Thực tế cũng không ít trường hợp các bạn sau khi “nhảy việc” rơi vào tuyệt vọng, chán nản. Điều quan trọng là Gen Z cần phải hiểu rõ chính mình, “nhảy việc” chỉ mang lại lợi ích nếu được tiếp cận một cách chiến lược và thông minh, với mục tiêu rõ ràng và kế hoạch phát triển sự nghiệp bài bản.

2. Trên thực tế nhiều người đã nhảy việc thành công, cũng không ít người đã đối diện với khó khăn, thậm chí thất vọng nặng nề. Xin bà hãy phân tích những thuận lợi & khó khăn của xu hướng này.

'Nhảy việc' không phải là con đường phát triển sự nghiệp duy nhất hay phù hợp với tất cả mọi người. Trong khi nhiều bạn trẻ Gen Z đạt được bước tiến thành công trong sự nghiệp, cũng có không ít trường hợp đối mặt với thất vọng do thiếu sự chuẩn bị hoặc không đạt được kỳ vọng ở vị trí mới.

Lợi ích của xu hướng này:

- **Tích lũy kinh nghiệm:** Nhảy việc giúp các bạn trẻ có thêm có nhiều trải nghiệm ở những môi trường làm việc khác nhau, cung cấp góc nhìn toàn diện về ngành nghề, giúp họ mở rộng kiến thức chuyên môn.
- **Mở rộng quan hệ nghề nghiệp:** Khi thay đổi công việc, Gen Z đồng thời có cơ hội mở rộng mạng lưới chuyên nghiệp, làm quen và hợp tác với nhiều đồng nghiệp và chuyên gia trong ngành.
- **Tăng cơ hội phát triển:** Khi làm việc cho công ty mới, họ ít nhiều sẽ đóng góp kinh nghiệm, kiến thức, mối quan hệ mình tích lũy được ở những công ty trước cho công ty mới. Vì vậy, nhảy việc chuyên nghiệp không chỉ tạo điều kiện cho người đi làm được hoàn thiện chính bản thân mà còn đem lại nhiều giá trị cho công ty họ làm việc, tăng cơ hội thăng tiến.
- **Cải thiện thu nhập:** Một lợi ích khác không thể phủ nhận mà người nhảy việc chuyên nghiệp có được là cải thiện thu nhập. Dĩ nhiên ở công ty hiện tại, mỗi năm họ có thể được tăng lương nhưng với mức hạn chế, trong khi chuyển qua chỗ mới, mức tăng chắc chắn sẽ cao hơn đáng kể.

Tuy nhiên, bên cạnh những lợi ích đó, "nhảy việc" không phải lúc nào cũng mang lại lợi ích dễ dàng:

- **Không như kì vọng, gây chán nản:** Một trong những thách thức lớn nhất là việc không phải mọi công ty mới đều phù hợp với kỳ vọng và phong cách làm việc của mỗi người. Điều này có thể dẫn đến sự thất vọng và chán nản nếu môi trường làm việc mới không như mong đợi, khiến Gen Z dễ rơi vào vòng luẩn quẩn của việc “cả thèm chóng chán”, nhảy việc liên tục, hễ thấy khó khăn là nhảy việc.
- **Bất ổn định:** Nhảy việc thường xuyên có thể khiến Gen Z mất đi sự ổn định trong công việc và thu nhập, ảnh hưởng đến kế hoạch tài chính cá nhân và gia đình. Bên cạnh đó còn có các thách thức trong việc xây dựng mối quan hệ lâu dài với đồng nghiệp và phát triển chuyên môn sâu cho bản thân.
- **Mất uy tín:** Nhảy việc thường xuyên có thể khiến bạn mất uy tín trong mắt nhà tuyển dụng. Họ có thể đánh giá bạn là người có sự cam kết không cao, chưa có định hướng nghề nghiệp rõ ràng. Hiện nay, định kiến này cũng đã vơi dần, nhưng phần nào cũng sẽ ảnh hưởng đến cách nhìn của nhà tuyển dụng với ứng viên Gen Z.

3. Nhiều người cho rằng “Nhảy việc: Cơ hội có, khó khăn cũng nhiều”. Vậy theo bà, người lao động cần chuẩn bị những gì để dù ở bất cứ vị trí nào cũng đều có thể phát triển bản thân và xây dựng sự nghiệp vững vàng?

Điều quan trọng mà các bạn trẻ Gen Z cần làm là hiểu rõ chính mình và trả lời cho 3 câu hỏi nội tại: *muốn làm gì, tạo động lực ra sao và hạnh phúc thế nào*. Không chỉ đơn thuần là kiến thức, kỹ năng và năng lực, Gen Z cần biết cách vận dụng toàn bộ những gì mình có để tạo ra lợi thế cạnh tranh riêng cho mình. Việc xây dựng một nền tảng vững chắc thông qua việc học hỏi liên tục và thích ứng linh hoạt sẽ là chìa khóa giúp Gen Z thành công trong bất kỳ môi trường làm việc nào mà họ chọn.

Hãy nhớ rằng phát triển sự nghiệp là một hành trình dài hạn. Trước khi nhảy việc, hãy xác định xem ít nhất trong 3-5 năm nữa thì Z mong muốn đạt được vị trí gì, để đạt được vị trí đó thì cần tích lũy những kinh nghiệm, kỹ năng gì? Từ đó xác định được đâu sẽ là nơi làm việc giúp họ bổ sung những kỹ năng, kinh nghiệm cần thiết để đạt mục tiêu đề ra. Khi đã quyết định nhảy việc, thay vì chỉ tập trung vào công việc, các Z cũng cần tìm hiểu kỹ về môi trường làm việc và văn hóa công ty mới với tư duy dài hạn và có chiến lược phát triển bản thân rõ ràng và lâu dài hơn.

Trong bối cảnh môi trường làm việc hiện đại ngày nay, có một nền kinh tế đang là xu hướng, đó là nền kinh tế **Gig**, nơi mọi người vẫn làm công việc ổn định của mình và có thể linh hoạt nhận thêm các công việc tự do ngắn hạn theo yêu cầu, thông qua nền tảng kỹ thuật số. Theo khảo sát của Anphabe năm 2021, nguồn nhân lực tri thức tham gia nền kinh tế Gig bán thời gian tăng từ **39%** lên **44%** và tiếp tục là xu hướng phát triển trong những năm gần đây. GenZ có thể cân nhắc tham gia nền kinh tế Gig để tích lũy thêm kinh nghiệm, xây dựng mạng lưới quan hệ, và gia tăng thu nhập bằng công việc phù hợp với sở thích, năng lực và thời gian của bản thân. Đây cũng là cách Gen Z có thể phát triển bản thân và xây dựng sự nghiệp vững vàng mà không nhất thiết phải nhảy việc thường xuyên.

